

- หัวข้อ : ระบบการผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญาของชาวบ้านในชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- คณะวิจัย : นายวิรุทธิ์ จารัสพันธุ์
นางศุภยิ อายุวัฒน์
- สถานที่ทำงาน : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของการผลิตทางการเกษตรภายใต้เงื่อนไขสัญญาในสังคมชนบท ปัจจัยที่ทำให้ชาวบ้านตัดสินใจเข้าสู่การผลิตในระบบนี้ และผลกระทบของการผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญาที่มีต่อสังคมชนบท

การศึกษาเรื่องนี้ครอบคลุมการผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญา 2 ประเภท คือ การผลิตเพื่อไว้ และการผลิตในเชิงวนศาสตร์ภายใต้เงื่อนไขสัญญา

จากการศึกษาพบว่า ชาวบ้านที่ทำการผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญามักเป็นชาวบ้านที่มีประสบการณ์ในการผลิตเชิงพาณิชย์มาก่อน การได้รับการประกันราคาและตลาดของผลผลิตเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ชาวบ้านตัดสินใจเข้าสู่ระบบการผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญา ชาวบ้านจะได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุน และความรู้เชิงเทคนิคจากโรงงานหรือบริษัทเอกชน โดยการส่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไปดูแลและให้คำปรึกษาแก่ชาวบ้านในกระบวนการผลิต

ในด้านผลกระทบของการผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญาที่มีต่อชุมชนมากขึ้น พบว่าการผลิตภายใต้ระบบนี้ก่อให้เกิดผลกระทบหลายประการ กล่าวคือ ทำให้ชาวบ้านต้องออกมาเกี่ยวข้องและพึ่งพาองค์กรภายนอกหมู่บ้านมากขึ้น ชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์จากการผลิตภายใต้ระบบนี้มักเป็นชาวบ้านที่มีฐานะดี การผลิตภายใต้เงื่อนไขสัญญาก่อให้เกิดการจ้างแรงงานในบางขั้นตอนของการผลิต และการทำการผลิตบางอย่างที่มีการใช้สารเคมีในการดูแลรักษาพืชที่ปลูก อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของชาวบ้านอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้อง

Title : The Production system under contract farming arrangements among villagers in Northeast rural communities.

Researchers : Viyouth Chamruspanth
Dusadee Ayuwat

Office : Department of Sociology and Anthropology,
Faculty of Humanities and Social Sciences
Khon Kaen University,
Khon Kaen 40002.

Date : December 1992.

Abstract

This research was aimed at studying the development of agricultural production under contract farming arrangements in rural communities, factors encouraging farmers to engage in contract farming, and the impact of this system on rural communities.

There were two types of agricultural production under contract farming included in this study. They were tree-based contract farming and cash crop-based contract farming.

It was found that villagers who were engaging in contract farming have had extensive experience with cash crop production for commercial purposes. Price and market assurances by the factories or companies seem to be the significant factors encouraging farmers to get into the contract farming system. Farmers were equipped with technical and financial support by the

factories and the seed companies, and extension workers were sent to the villages to monitor farming activities throughout the production process.

The study found that contract farming practices have several impacts on rural communities. The farmers have more external linkages, and are dependent on organizations outside their own villages. Benefits tend to concentrate among the better-off farmers. Some wage laborers were hired to work in certain stages of production process by the farmers lacking sufficient household labor. In addition, some contract farming activities were hazardous to farmers' health due to improper use of chemical products for cash-crop maintenance.